

Mācībām jāgatavojas rūpīgi

A. Bondars,
LĻKJS rajona komitejas sekretārs

VĻKJS statūtos teikts, ka katra komjaunieša pienākums ir „neatļaidīgi apgūt zināšanas, kultūru, zinātni, tehniku, nemiltīgi paaugstināt savu apzinīgumu, studēt marksisma-ļepinisma pamatus...“ Šī prasība — lai katrs komjauniešs mācītos, ir katram no mums jāievēro, un komjaunatnes organizācijām, gatavojoties patreiz jaunajam mācību gadam, nav pieļaujama ne mazākā atkāpšanās no tās. Tai jābūt stingram likumam katram komjauniešam, katrai organizācijai.

Jaunais politmācību gads nav vairs tālu aiz kalniem. Ikvienam komjaunatnes pirmorganizācijai patreiz jānoskaidro, kur mācīties katrs komjauniešs, jācenšas mācības iesaukt lielāko daļu jaunatnes. Visu to nepieciešams veikt ciešā kontaktā ar partijas organizācijām, rūpīgi uzklaudot pašu komjauniešu un jauniešu domas. Pareizi ir darījusies kolhozu „Rosme“, „Imanta“, „Seda“ u. c. komjaunatnes pirmorganizācijas, kuras jau noskaidrojušas un izskatījušas šo jautājumu savās sapulcēs. Komjaunatnes pirmorganizācijām, kurās šis darbs aizkavējis un it sevišķi kolhozos „Liesma“, „Jaunais ceļš“ u. c., tas jāpateic dzina un ne vēlāk kā līdz 15. septembrim jāpabeidz gatavošanās jaunajam mācību gadam. Kavēties nedrīkstam, jo, pēdējā brīdī steigā kārtējot šo jautājumu, rodas vairāki sarežģījumi, kas vēlāk slīkti atsaucas uz darbu. Tā tas bija pagājušajā gadā Mazsalacas tekstilfabrikā, Austrumu padomju saimniecībā u. c. Rezultātā vairāki komjaunieši un jaunieši nebija neizsūtīti mācībās, mācību gada laikā pārstāja mācīties utt.

Komjaunatnes pirmorganizācijām vispirms vajadzētu censties komjauniešus un jauniešus iesaukt mācībās neklātenes jeb vakara vispārīgajās jeb speciālās mācību iestādēs. Vispirms tas, protams, attiecas uz tiem kom-

jauniešiem un jauniešiem, kam nav pabeigta vidējā izglītība. Darba apstākļi mūsu kolhozos, komjauniešu pieredze, kuri mācās sekmīgi, un atvieglojumi, kādi noteikti šiem jauniešiem, liecina un nodrošina iespēju katram sekmīgi saņemt darbu ar mācībām.

Komjaunieši un jaunieši, kuri dažādu iemeslu dēļ nemācīties vakara jeb neklātenes mācību iestādēs, jāiesaista mācībās politpulciņos partijās jeb komjaunatnes politizglītības tīklā.

Komjaunatnes politizglītības tīklā šīnē gada ieteikt organizēt PSKP XXI kongresa materiālu dzīļu un vispusīgu studēšanu pulciņā — Komunisms — mūsu paaudzes praktisks uzdevums. Komjaunatnes politizglītības tīklā tāpat organizējam PSKP vēstures, politisko zināšanu pamatu, aktuālās politikas u. c., kā arī tehnisko jautājumu studēšanas pulciņi. Tematika un izvēle tādai ir ļoti plaša, tīklā katrā vietā, ņemot vērā komjauniešu, jauniešu un partijas pirmorganizācijas domas, jāveic rūpīgs sagatavošanās darbs, vēlreiz jāpārrunā ar katru komjauniešu un jauniešu par mācīšanos, jādomā par attiecīgas literatūras un uzskates līdzekļu iegādi utt.

Nedrīkstam, organizējot komjauniešus un jauniešus mācībām pulciņos, pieļaut tādu kļūdu, kādu pieļāva komjaunatnes pirmorganizācija Mazsalacas tekstilfabrikā, kurā nepaapmierinātība, kādi jautājumi interesē jauniešus un neizlēmāko mācīties, bet vienkārši organizēja komjauniešus un jauniešus mācībām politpulciņā.

Kļūdas, kādas pieļautas, gatavojoties mācību gadam, mums jālabo un nekavējotī jādara viss, lai, sākoties mācību gadam, visi komjaunieši un lielākā daļa jauniešu būtu iesaukti mācībās, zinātu, ko viņi mācīsties, un arī pienācīgi sagatavotos tam.

Komunisma DZIRKSTELLE

Latvijas KP Rūjienas rajona komitejas un rajona darbaļaužu deputātu padomes orgāns
Redakcija: Rūjienā, Upes ielā №7 Tālruni: redaktoram 186, redakcijai 20
Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Numurs maksā 15 kap.

№ 102 (1483)

Ceturtdien, 1959. gada 27. augustā

10. gads

LABI, VĒSMA!

Attēla: putnkope Vēsma Bokša.

— Putnkopja darbs nav grūts, — saka rajona labākā putnkope Vēsma Bokša, — ja tikai to mīl, strādā sirsnīgi.

Un Vēsmas darba panākumi liecina — meitene šo darbu iemīlojusi un labprāt nemainītu pret citu. Dienas gaitas tā ierastas, ka būtu grūti pārsīgties citā ritmā: no rīta tā paagrāk jāpļecejās, jāpabaro spārnnotā saime, kurā vairāk kā četrarpus simtu vistu, jāpiekopj kūts, jāpārmaina ūdens dzirdināšanas siltētis,

jāsagatavo barība pusdienas ēdināšanas reizei, — biešu lapas un milti. Vakaros un rītos izbarojami graudi. Milti un graudi, protams, jānosver — uz katru vistu rēķina pa 30 g šādas barības attiecīgās ēdināšanas reizēs. Biešu lapas var izbarot, cik vajadzīgs — lēta, bet derīga barība. Vakarā jāsavāc, jāaprēķina un jāsakārto aizvešanai dienas guvums — olas. Kad to sakrājies ap 800, tās rīta stundā nosūtāmas uz Rūjienu.

Darba, kā redzams, diezgan daudz, taču enerģiskajai komjaunietei vēl atliek laika gan darbam piefermas laucīņā, gan laikrakstiem un grāmatām, gan arī tam, lai pa stundīpai aizietu talkā laukkopjiem steidzamākajos darbos. Ne jau velti Vēsma rēķinā šogad bez izstrādes dienām, kas aprēķinātas par darbu vistu fermā, kopsaimniecības „Straume“ rēķinvedības darbinieki ierakstījuši ap simts izstrādes dienu citos darbos.

— Bet grāmatās un avīzēs, — saka Vēsma, — dažkārt var atrast ļoti interesantas lietas, kas daudz palīdz darbā.

Tā šogad putnkope savā piefermas laucīņā bez kāpostiem, bietēm un kartupeļiem, par kuru lietderību vistu barošanā viņa jau pārliecinājusies praksē, audzē arī burkānus. Par to, ka, ziemu izbarojot vistām burkānus, uzlabojas dējība, viņa lasījusi pieredzes apmaiņas brošūrās, laikrakstos, tādēļ arī nolēmusi pati par to pārliecināties.

Protams, Vēsma nelasa tikai brošūras vien, — uz galda parasti arī pāris stāstu grāmatu vai romānu, viņai ir savi iemīļoti literārie varoņi, kuriem griebtos līdzināties, ir savas iemīļotas grāmatas, kuras lasot brīdī jānogrimst pārdomās vai arī var sirsnīgi izsmieties.

Liekas, Vēsmas dzīvī vēss rit ierasti, pareizi. Bet tikai viena lieta neapmierina čaklo putnkopi — zootehniķi reti redz viņas „ganāmpulka“ mājvietā — putnu fermā. Ir jau tiesa, Vēsma guvusi labus panākumus: no katras vistas šogad jau iegūts ap 130 olu, bet no fermas pat vairāk kā 55 tūkstoši olu, taču tādēļ kolhoza valde vēl nedrīkst ieslīgt pašapmierinātībā.

— Ja valde būtu atsaucīgāka, varētu strādāt vēl labāk, — saka arī pati Vēsma Bokša.

V. Dzintara teksts, L. Miķelsona foto

MAZAS, BET ČAKLAS ROKAS

Attēla: skolēns Aivars Karro un kolhoza „Liesma“ III brigādes brigadieris Pēteris Zeltiņš kopli sažēlušajā kukurūzas laukā, ko apkopušas Aivara un viņa brāļa Andra čaklās rokas. Rakstu par to lasiet 2. lappusē.

Pārskats par ražas novākšanas gaitu rajonā uz šā gada 25. augustu (pēc CSP ziņām)

Ērtināmā vieta	Kolhoza nosaukums	Noplūti graudangi o/o	Nokulti graudangi ha	Noplūkti lini o/o	Nokulti tilgudāgo zālāju sek. līnēti ha
1.	Liesma	100	120	96,0	—
2.	Zvaigzne	100	85,0	100	2,0
3.	Ziemeļi	100	35,0	100	8,0
4.	Jaunā druva	94,3	62,4	60,7	1,7
5.	Rūja	94,1	12,3	100	18,0
6.	Stars	93,4	—	100	—
7.	I. Sudmaja	92,3	63,0	60,0	10,0
8.	Salaca	92,7	85,0	96,0	20,0
9.	Ļepina ceļš	90,0	49,0	100	—
10.	Brīvā druva	84,9	54,0	100	3,5
11.	Vienība	81,6	81,0	100	9,0
12.	Sarkanā zvaigzne	81,2	102	100	2,5
13.	Čiņa	79,4	138,6	93,6	20,0
14.	Pionieris	73,4	56,1	100	15,0
15.	Auseklis	73,4	44,0	100	—
16.	Skapaiskalns	72,8	75,5	96,8	3,6
17.	Rosme	72,8	55,0	100	4,0
18.	Uzvara	72,6	56,2	100	—
19.	Jaunais arājs	72,3	77,0	66,7	13,0
20.	Seda	72,3	—	90,0	—
21.	Jaunais ceļš	71,8	98,0	100	4,0
22.	Imanta	70,2	48,0	100	13,0
23.	Straume	68,6	134	100	14,5
24.	Spars	68,6	96,0	100	—
25.	Dzirkstele	67,0	68,0	100	2,0
26.	Kirova	60,5	102	94,3	—
27.	Kalniņa	59,3	120,8	25,6	6,8
Kopā kolhozos		80,1	2029	96,6	77,0
Austrumu p/s		69,8	218	—	—
Kopā rajonā		79,2	2247	96,6	77,0

Mazas, bet čaklas rokas

Jau pagājušajā gadā, kad Aivars un Andris Karro mācījās Nauksēnu vidusskolas ceturtnajā klasē, par viņiem klases audzinātāja skolotāja Zariņa bieži teica:

— Aivars un Andris—mūsu klases labākie zēni, vienmēr mācās labi un teicami. Aktīvi viņi piedalās pionieru pulciņā un pārējos sabiedriskajos pasākumos.

Tā tas bija ziemā. Bet jau tad aktīvie zēni domāja, kā vasarā labi un lietderīgi atpūsties, uzkrāt spēkus turpmākajām sekmīgām mācībām skolā un pielikt savas mazās rokas lielu darbu veikšanai savā dzimtajā kolhozā.

— Palīdzēt māmiņai jaunlopu audzēšanā, tas vien būs par maz, — runāja čaklie zēni. — Mēs gribam palīdzēt kolhozam audzēt kukurīzu, — nolēma viņi.

Kolhoza „Liesma” trešās brigādes brigadieris Pēteris Zeltiņš pie „Brantļņu” mājām ierādīja 0,2 hektāru lielu lauku, un zēni varēja ķerties pie darba.

Aivars, Andris un viņu māsa Mārīte, kura mācījās septītajā klasē, paši organizēja lauka apstrādāšanu, mēslošanu un kukurīzas sēju. Tēvs Augusts un māte Ella daždien tikai palīdzēja viņiem ar padomu.

Bērni paši uzmanīgi sekoja savam laukam, līdz ko parādījās kāda nezāle, tie nekavējoties to izravēja. Un tāpēc kukurīzas augšanu nekas netraucēja, tā patiešām izaugusi varena, gandrīz trīskārt pārsniedz savu kopēju augumu. Pašreiz kukurūza zied, un tās raža būs vismaz 500—600 centneru no hektāra.

Bet Aivars ar Andri audzēt ne tikai kukurūzu, tie ir čakli palīgi mātei Ellai, kura apkopi 24 kolhoza teļus. Par ganu gaitām šovasar Aivars izpelnījies 52 izstrādes dienas, bet Andris — 51 izstrādes dienu.

Tā čaklie skolēni Aivars un Andris dod savu ieguldījumu, lai ātrāk īstenotu dzīvē dzīvos septiņgades uzdevumus.

Kolhozā „Rosme” vasaras brīvlaikā čakli strādāja skolēni Imants Reinis, Jānis Bīršs, Andris Ārgalis, Juris Kāsēns un citi.

Arī rudens periodā kolektīvi no skolas paredzējuši aizbraukt palīdzēt dzimtajam kolhozam bagātās ražas novākšanā.

N. Liesmiņš

Attēlā: Ivars Rauska palīdz līnu atpogalošanā.

Pavasari, aizvadīto mācību gadu beidzot, Auruģites pamatskolas kolektīvs nolēma piecas reizes vasarā, ik pēc divām nedēļām sapulcēties skolā, lai pastrādātu mācību laucīņos un dotos talkā uz apkārtnējiem kolhoziem. Tagad vasaras brīvdienas aizvadītas, pēc dažām dienām jaunajam mācību gadam vērsies skolu durvis, un Auruģites pamatskolas 1.—4. klasu 42 audzēkņi varēs atskatīties uz paveikto. Bet padarīts nav maz, viņu rokas ir bijušas čaklas.

Kalpiņa kolhoza lopkopji ir pateicīgi par skolas audzēkņu sagatavotām 1200 lapu sliotīņiem, bet kolhozam „Jaunais ceļš” sagatavotas ap 500 sliotīņi. „Jaunajā ceļā” skolēni iestādīja arī vienu hektāru kacēnkāpostu, izravējuši divu hektāru lielu auzu lauku un veikuši citus darbus.

Centīgi vasarā strādāja 1. klases skolēni Māra Pārupe un Ivars Rauska, 3. klases skolnieces Daina Bērziņa un Vija Etmāne, 4. klases skolēns Aldis Rauska un citi. Bet bija arī tādi skolēni, kas visu vasaru nevienu dienu kopā ar pārējiem skolēniem nav strādājuši. Tādi ir 1. klases skolnieks Jānis Krūmiņš un 3. klases skolēni Māra Pētersone, Atis Zilpaušs u. c.

A. Liepa

Ārsta padomi

Dizentērija (asinsšerga)

Dizentērija—lipīga slimība, to izraisa mikrobi—sīkbūtnes—dizentērijas nūjiņas. Infekcijas avots ir saslimušais ar dizentēriju, jo viņa zarnu trakta izdalījumus—fekālijas rodas slimības dīgļi. Arī veseli cilvēki var izplatīt dizentērijas slimību, ja tie ir dizentērijas mikrobu nēsātāji. Aplūkosim šānu notiek, ja slimības baktērijas iekļūst caur muti vesēla cilvēka zarnu traktā, ja pastāv ciešs sakars ar saslimušo un neievēro piesardzību; nemazgā rokas pēc slimā ar kopšanas un nedezinficē saslimušā atdalījumus. Dizentērijas mikrobu pārnēsātājus bieži ir mušas, kas aplido sēslīmušā zarnu atdalījumus un inficē vaļēji atstātus produktus. Dizentērijas mikrobus var pārņemt arī netīru barību, paviru, nomazgātiem augļiem, saknēm, ko izlieto uzturam nevārītā veidā, vai neaplaucētās ar vārošu ūdeni. Dizentērija var arī plīst no priekšmetiem, ko lietojis saslimušais. Aizkarot šos priekšmetus un pēc tam bāžot pirkstus mutē, bērns viegli var inficēties ar dizentēriju. Tāpēc, bērnu kopjot un gatavojot ties to ēdināt, rūpīgi jānomazgā rokas.

Saslimšana ar dizentēriju novērota visbiežāk vasaras otrā pusē, rudens sākumā.

Slimība parādās ar paaugstinātu temperatūru, caureju vēders iziet ļoti bieži 10—20 un pat vairāk reizes dienā. Izkārnījumos daudz gļotu, ar asins piejaukumu, var būt vemšana. Smagā dizentērijas formā bērnam ir ļoti augsta temperatūra—pāri 39°, bieži novērojama vemšana, krampju un sāpju zaudēšana. Bērns ātri novājē, organisms kļūst nespējīgs. Dizentērija pie maziem bērniem var radīt sareģinātus: plašu karsoni, vidusauss iekaisumu un resnās zarnas izkrišanu.

Novājinātiem bērniem akūta dizentērija var pāriet iekšējā hroniskā formā. Tas pats notiek, ja ārstēšana ir nevērīga, vai arī, ja neievēro ārstu norādījumus bērna pāreizā ēdināšanā un kopšanā pēc izrakstīšanas no slimnīcas. Saslimušais ar dizentēriju pēc iespējas ātri jāievieto slimnīcā, kur viņu pareizi ārstēs un pienācīgi kops. Saslimušā bērnam līdz ārsta ierašanās 6—8 stundu laikā nedrīkst dot ēst. Šajā laikā viņš bieži jādzirda, ar novārtu ūdeni vai tēju. Ar dizentēriju slimā izkārnījumi rūpīgi jādezinficē, apberot ar hlorkaļķi, vai lietojot hloramīnu. Saslimušais nekavējoties jāizolē no veseliem. Netīra veļa jānovāc, kādā slēgtā, mušām nepieejamā traukā vai maisā, kam ierodas dezinfektors. Pēc nosūtīšanas uz slimnīcu, telpā izdara dezinfekciju.

Cīņai ar dizentēriju liela nozīme ir pareizai bērnu ēdināšanai, sevišķi vasaras karstajās laikā, tāpat labai kopšanai un stingras tīrības ievērošanai. Telpas jāvēdinā un jāiznīcina mušas. Bērniem jāuzturas pēc iespējas vairāk tīrā, sveikā gaisā, dārzā, bet ne karstā saulē, jo mazi bērni viegli pārkarst un tas ir kaitīgi. Bērnu iestādēs, internātos, komitnēs, skolās jāievēro stingrs sanitārs režīms, vēdinot telpas, logos jāiekārto drāšu pinums, restes vai marles aizsegi, lai pasargātu telpas no mušām. Atejas un mēsītvertnes regulāri jāhlorē un jāpielieto citi mušu apkarotājus līdzekļi. Vaļējās mēsu kaudzes jākompostē, apberot zemī, kūdru vai jāieestrādā zemē. No mušām jāargā vaļēji produkti, galdi pēc ēšanas jānotīra. Pirms ēšanas un attejas lietošanas, obligāti jānomazgā rokas. Nedzert ne vārītu ūdeni, nelietot nenomazgātus, svaigus, neaplaucētus augļus, dārzeņus, kas var būt inficēti ar zarnu lipīgo slimību dīgļiem! Mājas apkārtnē, pagalmos jāievēro vislielākā tīrība.

L. Jastniski, ārsts

Padomju celtniecība

Ko valcēnieši saka par mūsu pilsētu...

Šajās dienās Rūjiņā bija ieradusies Valkas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes deputātu, izpildu komitejas, komunālo un citu iestāžu darbinieku delegācija, lai pārbaudītu sociālistiskās sacensības norisi starp abām pilsētām, kā arī lai pieredzes apmaiņas kārtībā iepazītos ar mūsu pilsētas saimniecību.

Vispirms valcēniešu delegācija apmeklēja kolhozu „Pionieris”, kur iepazīnās ar darba organizāciju kolhoza dārzniecībā, apskatīja plaši mehānizēto cūkkūti un liellopu kūti. Kolhoza priekšsēdētājs b. Avots atbildēja viesiem uz daudziem jautājumiem par kolektīvo saimniecību.

Pēc tam viesi apmeklēja Rūjiņas pilsētas dārzniecī-

Pieredzes apmaiņa starp Valku un Rūjienu

bu, zaļumu saimniecību, frizētavas, mazbērnu novietni, bērnu dāru, viesnīcu, namu pārvaldi, kultūras namu un citas iestādes.

Ko valcēnieši saka par mūsu pilsētu? Lūk, ko.

Valkas rajona izpildu komitejas vietējās saimniecības nodaļas vadītājs b. Latkovskis:

Kopējais īsaspāids par jūsu pilsētu ir labs. Mums, valcēniešiem, jāatzīst, ka puķu audzēšana skvēros un arī dārzniecībā pie jums nostādīta daudz labāk. Arī dekoratīvo krūmu audzēšana mēs atpaliekam, kaut gan iespējas mums daudz labākas, jo siltumnīcu iekārta un platība mums daudz lielāka. Redzams, ka jūsu dārzniecībā strādā cilvēki, kam savs darbs ir sirdslieta, kas tajā ir ieinteresēti.

Vajadzētu vēl vairāk pievērsties ilggadīgo puķu au-

dzēšanai, vairāk ierīkot un labāk iekopt zālājus, kas pilsētai piedotu daudz krāšņumu.

Mums jāatzīst arī tas, ka ceļu saimniecības ziņā jūs strauji progresējat. Par to liecina gan asfaltētās ielas un trotuāri, gan iegādātais greiders un no jauna izgatavotais asfalta betona mehāniskais jauceis, kura jauda ir 50 m³ bitumena stundā. Tikai gribētu ieteikt nepārstiegties ar labierīcībām. Bruģētās ielas ne visur jāasfaltē!

Padomju Latvijas 20. gadadienu sagaidot, centīsimies savas pilsētas iekopt un izdalīt vēl vairāk!

Valkas pilsētas komunālo uzņēmumu kombināta direktors b. Knope:

Jūsu pilsētā esmu bijis pirms un pēc kara. Un jā saka, ka tagad jūsu pilsēta kļuvusi zaļumiem bagātāka un ziedošāka. Tas jūsu dār-

kopju nopelns. Mums ļoti patika tas, ar kādu entuziasmu viņi stāsta par savu darbu.

Mūsu skvēri tā nezied. Tomēr mums šķiet, ka celtnes skvēros jums vajadzētu iekārtot labāk. Piemēram, pie Leņina monumenta celīpā ir ļoti smilšains un nemaz neharmonē ar ziediem un pārējo pie tā.

Valcēnieši ļoti atsaucās arī par viesnīcu, komunālo ...un kādi ir mūsu iespāidi par Valku.

Pāris dienas vēlāk Rūjiņas pilsētas deputātu, izpildu komitejas, komunālo un citu iestāžu darbinieku delegācija izbrauca „atbildes vizītē” uz Valku. Valkā iepazīnāms ar tādiem pat uzņēmumiem un iestādēm, ar kuriem valcēnieši iepazīnās Rūjiņā. Vispirms mums „krita acis” plašais celtniecības vēriens. Tā pašā pilsētas centrā pašlaik top divas kapi-

ņiem pakalpojumiem vispār bērnu dāru un mazbērnu novietni, kā arī izteca dzīv ierosinājumus. Viņi, piemēram, ieteic pārkārtot frizētavas un dienas veikas darbalaiku, vairāk pievērsties jaunu tradīciju ieviešanai, proti, mirušo pieminēšanu, vārda došanas svētku u. c. pasākumu rīkošanai.

Lietderīgā domu apmaiņa deva daudz ierosinošas idejas, gan valcēniešiem.

...un kādi ir mūsu iespāidi par Valku. Tālas un plašas celtnes komunālo pakalpojumu kombinātā un universālveikalā ēdnīca—restorāns. Sevišķi celni ir pedēdā ēka, kuras sienām granīta apdare. Ēddivus stāvus aizpems universālveikals, ēdnīca būs sīmsētās vietām, restorāns—vītiem. Patī ēkas celtniecī izmaksās turpat divus miljonus rubļu.

Labā linu raža

Ar zilo ziemeļu zīdu — liniem kolhozā „Jaunais ceļš” šogad bija apšēti četrdesmit hektāru.

Attēlā: Ģunārs Taube pie linu atpogālotāja.

Lielāko daļu kupli sazēlušo druvu novāca ar kombinātu, bet divpadsmit hektāru kolhoznieki paši nopļūca rokām. Šo darbu pirmie veica II brigādes (brigadieris

Voldemārs Rauska) ļaudis. Ar rokām noplūktos linus atpogāloja traktorista Arvīda Saureka vadītais linu atpogālotājs. Pie tā čaki strādāja Arturs Pelēkzīrnis, Ģunārs Taube un citi. Tagad

pēc noplūšanas tiek veikta tālāka linu apstrādāšana. „Jaunā ceļa” kolhoznieki cer iegūt vismaz 3,6 cent labas šķiedras un ap trīs centnerus linu sēklas no hektāra. A. Liepa

Divkārsti svētki bērniem

Aizvadītajā svētdienā divkārstus svētkus atzīmēja kolhozu „Straume” un „Seda” ļaudis. Kopā ar vārdu došanas svinībām jaunajiem kolhozu pilsoņiem šeit bija organizēti bērnu svētki.

Jeru septiņgadīgajā skolā, kur notika svinības, jau pēc pirmās pēcpusdienas stundas mašīna pēc mašīnas atveda mazos gaviļņiekus. Pavisam viņu vairāk nekā desmit.

Maršam skanot, viņi tika ienesti zilē kūnu pavardībā. Tad sākās apsveikumi un vārda došanas aplikcību izsniegšana. Cits pēc cita ar mazajiem pilsoņiem uz rokām kūmi dodas saņemt aplikcības, apsolot rūpēties par mazajiem, ja tas būs vajadzīgs.

Gaviļņiekus sirsnīgi sveica

partijas rajona komitejas pārstāvis b. Salmiņš, Jeru ciema izpildu komitejas priekšsēdētāja b. Eklone, kolhoza „Seda” priekšsēdētājs b. Eklons un citi. Pēc tam mazie gaviļņieki saņēma arī balvas un devās skolas laukumā, kur atrakciju stendos piedalījās mīklu minēšanā, tautas dziesmu skandēšanā, braukšanā ar trīsriteņiem un citās atrakcijās un nodarbībās.

Vārda došanas svinības ir jauna tradīcija. Vairāk par svinīgu un apsveicīgu varēja padomāt arī šoreiz šī pasākuma organizētāji. Maz bija jūtams arī rudens krāšņu telpu dekorējumā, turpretim ļoti piemēroti bija skolēnu priekšnesumi.

M. Salva

Trīsstāvēģī komunālo pakalpojumu ēkā savas darbnīcas izvietos drēbnieki, kurpnieki un citi amatnieki.

Plaši ceļi arī dzīvojamās un citas ēkas.

Nevarējam vienaldzīgi palet garām celtnēm, ko valcēnieši veidojuši savām rokām sabiedriskajā kārtā. Tādas ir stadions, peldētava, priekšzīmīgi iekoptie brāļu un vācu fašisma upuru kapi u. c. Valcēnieši — tūvaļcajos gados iepilnojuši sabiedriskā kārtā pilnīgi no jauna izveidot kultūras un atpūtas parku Pedeles upes krastos. Parkā paredzēts uzbūvēt dziesmu svētku estrādi 7.000 dziedātājiem.

Jā, šai ziņā no valcēniešiem mums daudz jāmacās.

Vienam otram tas varbūt šķiet sikums, bet mums „acis krita” arī tas, ka Valkā gan veikalos, gan iestādēs un citās sabiedriskās vietās tikpat kā neredzējām mušas, no kurām mums, rūjieniešiem, savā pilsētā jau sen „palicis nelabi”. Izrādās, ka valcēniešiem pirmajās rindās cīņā pret mušām ir gējusī slimnīcas sanitāri-epidemiolo-

ģiskā nodaļa, kas pietiekošos vairumos izgādājusī un ieteikusi pielietot dažnedažādus mušu iznīcināšanas līdzekļus. Arī lāpeņu Valkā nav tik uzkrītoši daudz, cik Rūjienā.

Pavisam citāds skats kā pie mums ir Valkas dārzniecībā. Te ir lielās bloka mājas, centrālparkure, ērta apūdeņošanas sistēma. Ar vārdu sakot, plašums un ērtības. Taču liels bija mūsu pārsteigums, ka Valkas dārzniecībā iepem krievu mazāk nekā mūšējā.

Izrādās, ka visa vaina te slēpjas cilvēkos. Dārznieks, piemēram, šogad siltumnicā audzē gandrīz vienīgi tomātus, kas ne sliktāk padodas arī laukā, kamēr puķes zemstikla platībās tikpat kā neredz. Tāda pat vienveidīga redzama atklātajās platībās. Tā vien šķiet, ka tās izmantotas pēc principa „ka tikai kaut kā”.

— Dodiet mums šīs platības. Mēs gada laikā ienākumus pleckāršosim, — valcēniešiem teica mūsu dārzkopji.

Mūs tāpat pārsteidza tas, ka Valkas frizētavai turpat

«TU-114» — padomju aviācijas lepnums

Padomju slaveno lidmašīnu saime, ko radījis divkārtējā Sociālistiskā Darba Varoņa akadēmiķa Andreja Tupojeva konstruktoru birojs, papildinājies ar jaunu gaisa kuģi — „TU-114”. Šī lidmašīna jau veikusi lidojumus no vienas mūsu Dzimtenes malas līdz otrai, lidojusi uz Irānu un Budapeštu. To demonstrēja nesentotikušajā aviācijas izstādē Parīzē. Milzīgā lidmašīna no Maskavas līdz Ņujorkai lidoja bez nolašanās 11 stundas 6 minūtes.

Visur padomju laineris izsauca sajūsmu. Speciālisti Eiropā un Amerikā bija spiesti atzīt, ka Rietumiem nav nekā tamlīdzīga, ka Padomju Savienība pasažieru lidmašīnu būvē ir aizsteigušies priekšā Amerikas Savienotajām Valstīm, Anglijai un Francijai.

„TU-114” ir lielākais gaisa kuģis pasaulē. Ja to, piemēram, novietotu stadionā, tad tas aizņemtu vairāk nekā pusī no futbolaukuma. Lidmašīnas garums ir apmēram sešdesmit metri. Interesants gadījums notika Burž lidlaukā pie Parīzes, kad tur ieradās „TU-114”. Lidostā nevarēja atrast tik augstas kāpnēs, lai ar tām sasniegtu pasažieru kabīnes durvis. Franču mehāniķiem steigā bija tās jāpagarina... Tas pats notika arī Ņujorkas lidostā.

Taču pārsteidz ne tikai „TU-114” izmēri. Lidmašīna pārsteidz kā ar lielumu, tā arī ar savu konstrukciju. Konstruktoru kolektīvs A. Tupojeva vadībā vienlaikus ir sekmīgi atrisinājis trīs uzdevumus: radījis pasažieru lidmašīnu, kas spēj tālu lidot bez nolašanās, uzņem pie tam vairāk pasažieru nekā jebkura cita lidmašīna un sagādāt pasažieriem vislielākās ērtības lidojumā.

Lidmašīnu var ražot trijos variantos. Iekškontinentālajos lidojumos bez nolašanās, piemēram, no Maskavas līdz Habarovskai vai Pekinai, „TU-114” uzņem 170 cilvēku, neieskaitot bagāžu un pastu. Lai no Tālajiem Austrumiem nogādātu Maskavā tik daudz cilvēku, cik uzņem viena lidmašīna „TU-114”, vajag apmēram desmit vecās konstrukcijas divmotoru propelleru lidmašīnu. Starpkontinentālajos lidojumos, piemēram, Maskava—Ņujorka, lidmašīna uzņem 120 pasažieru. Lidmašīnas trešais variants ir tūristu vajadzībām, un tas domāts lidojumiem uz tik īsiem attālumiem kā Maskava—Minerālņije Vodī, Maskava—Soči u.c. Šādiem lidojumiem pasažieru salonos iekārto 220 sēdvietu.

Pastāstīsim, kādas izskatās „TU-114” pasažieru telpas, kas domātas 170 ceļotājiem. Aiz pilota kabīnes atrodas vestibils. Priekšējā salonā ir 41 sēdvietā. Nelielā garderobe, kas atrodas ejas abās pusēs, atdala šo salonu no vidējā, kur var atrasties 48 pasažieri. Vidējais salons ir restorāna tipa: tur katrī seši salona apmeklētāji sēž aiz atsevišķa galda. Tālāk atrodas bufete. Bet virtuve, kur gatavo karstos ēdienus, atrodas apakšā, zem bufetes.

„TU-114” fīzelāžas diametrs ir tik liels, ka tā ir sadalīta divos stāvos. Augšējā stāvā ierīkoti pasažieru saloni, bet apakšējā — nodalījumi bagāžai un virtuvei. Lai nonāktu apakšējā stāvā, ir jānolaižas pa kāpnītem lejā.

Lai ēdienus piegādātu augšējam stāvam, samontēti divi lifti.

Minēsim arī to, ka bufete atrodas labajā spārnā, bet kreisajā spārnā ierīkotas trīs

mājīgas, atsevišķi nodalītas sēdvietas mātēm ar maziem bērniem.

Gaisa kuģī ir arī četras guljamkupejas. Katrā kupejā ir divi divāni un nolaižamā guljamvieta. Pakājējā salonā izvietotas 54 cilvēki. Sēdvietas izkārtotas tāpat kā vidējā salonā: pa sešām vietām rindā.

Līdz pēdējam sīkumam pārdomāta salonu apdare. Sienas nokrāsotas mierīgos toņos, katrā salonā krāsas mainās. Lidojumos naktī no augšas krīt maiga, izklīdēta gaismā.

Klimats pasažieru telpās ir maksimāls. Speciāla ierīce piegādā svaigu gaisu, automātiski tiek uzturēta vēlāmā temperatūra. Gaiss salonos vienmēr svaigs: tas stundas laikā mainās 25 reizes. Vārdu sakot, šeit ir paredzēts viss, lai vienpadsmit — divpadsmit stundu lidojumus būtu patīkami un nenogurdinošs.

Kreisera ātrumu 750—850 kilometru lidmašīnai nodrošina četri turbopropelleru dzinēji, ko radījis Sociālistiskā Darba varoņa N. Kuzņecova konstruktoru birojs. Viņu kopauda ir vairāki desmiti tūkstoši zirgspēku. Lielāko ārzemju turbopropelleru dzinēju jauda ir vairāk nekā divas reizes vajāka par „TU-114”.

Uz katrā dzinēja ass atrodas divi četrslāpstiņu propelleri, kas griežas abos virzienos. Tas ir ļoti svarīgi, jo, lidmašīnai nolaižoties, propelleri darbojas kā bremzes un samazina skrējiena garumu.

„TU-114” apgādāta ar jaunāko aparātūru un ierīcēm, kas atvieglo apkalpes darbu, ļauj izdarīt „aklos” lido-

(Turpinājums 4. lappusē)

par trešo daļu mazāks plāns, kaut viņu skaits tāds pat kā Rūjienā. Izrādās, ka iepriekšējos gados te nav bijusi pietiekoša kontrole.

— Tas nekas, ka jūs mūs drusku pakauninājāt! Atbrauciet pie mums nākamgad un jūs redzēsiet, ka liela daļa no trūkumiem dārzniecībā un plānošanā mums būs novērsta, — solīja mums valcēnieši, uzsvērdami, ka abu pilsētu delegāciju apmaiņa un dalīšanās pieredzē bijusi tiešām lietderīga.

To pašu varam teikt arī mēs, jo tāpat guvām daudz ierosināša. Nu, kaut vai par to, cik taupīgi valcēnieši izlieto līdzekļus. Tai pašā laikā, kad mēs asphaltējam ceļu no pilsētas centra līdz Kalnkrogam, un, veco ceļu nojaukdami, jauno kā izstādīti būvēdami, iztērējam tūkstošus, viņi paveica daudz vairāk un lētāk, izmantodami veco segumu un pat celtniecības atkritumus — ķieģeļu lauskas, atsjātjos oļus un citas druzas. Un asfalts nemaz neiznāca sliktāks, ja ne labāks. Par ietaupītajiem līdzekļiem viņi vēl daudz ko paveica papildus.

Tagad Valkas centrā maz ir ielu, kuras nebūtu asphaltētas. Pie kam valcēnieši ielas asphaltē vienlaikus (no vienas ietves līdz otrai), tādējādi pilnīgi novērsdami putekļus, no kuriem mēs vēl joprojām neesam pasargāti Rūjienas galvenajās ielās.

Patīkami redzēt arī to, ka valcēnieši gādā par vienkārtējo cilvēku — darba darītāju. Piemēram, asezinatoriem viņi patlaban izbūvē dušas telpas, kur varēs ne tikai pēc darba nomazgāties, bet arī izžāvēt darba drēbes, atpūsties un pārģērbties. Valcēnieši iespējams labāk uzturēt arī zaļumu saimniecību pilsētas centrā, jo tur ierīkota artēziskā aka ar ūdens vadiem, kamēr mūsu pilsētas skvēros zaļumu un veldzi iespējams uzturēt vienīgi, pievedot ūdeni no Rūjas upes.

Ar ielu darba mīlestību valcēnieši ierīkojuši savu kultūras namu. Tajā visur redzama laba uskatāmā agitācija, pie tam tāds metodiskais kabinets, kāds ir valcēniešiem, mums, šķiet, vēl ilgu laiku būs sapnis.

Šai kabinetā ir gan darba plānu, lozumu, sarikojumu, griezo burtu, stendu paraugi, gan albumi, kur atsevišķi apkopotī Līgo svētku, mirušo atceres dienas, 1959. gada dziesmu dienas, sieviešu koru salidojuma Smiltēnu, vācu fašisma upuru piemiņas dienas, vīru kora salidojuma Dobelē un citi materiāli. Metodiskā kabineta „bibliotēkā” pieejamas lugas, dziesmas, daļu apraksti, rokas grāmatas un cita literatūra.

Ar vārdu sakot, Valkā mēs redzējam daudz tāda, kas liecina par kaimiņu pārākumu, vienalga, vai tas būtu darba telpas, ietves, nami, celtniecība, labierīcības. Visur vērojama augsta darba kultūra. Tikai labu varam teikt arī par Valkas sabiedriskās ēdīšanasasas uzturētiem, kuru darbu, salīdzinot ar Rūjienas, valcēnieši nedaudz pēla. Lai nu kas, bet Valkas ēdnīcā gatavotie ēdieni mums garšoja lieliski.

J. Broks, Rūjienas pilsētas darbaizpildes deputātu padomes deputāts

Arvien kuplāks kļūst makšķerēšanas sporta cienītāju pulks

...makšķernieku saime pošas sacensībām...

9. augustā par godu Fizkultūriešu dienai Burtņiekū ezerā pulcējās makšķernieku saime, lai sportiskā cīņā, pārbaudot

savas zināšanas un prasmi makšķerēšanas sportā, iegūtu pēc iespējas vairāk zivju kā skaitā, tā svarā.

Ikvienam, kā dalībniekiem, tā līdzjutējiem ir labi atmiņā būs saglabājušies tie sprāgie sacensību momenti, kādus nācās piedzīvot, gan lai atrastu vislabāko vietu, lai kārtībā būtu zvejas inventārs, lai kā lerasot uz zivju novērtēšanu utt.

Sacensībās labākos panākumus guva Rūjienas RTS automohāniķis Edu-

...sacensību pirmās vietas ieguvējs ar noķerto lielāko zivi...

...tiesnešu koleģija vērtē iegūto lomu...

ards Jurisons ar 54,3 punktiem, kurš nozvejoja septiņas zivis ar kopējo svaru 8,5 kg. Tikai nedaudz no pir-

...ne jau vienmēr visiem tik labi veicas. Gadās arī neveiksmes, bet tas nekas. Varbūt tomēr laime uzsmaidīs vismaz nākošajā reizē.

mās vietas ieguvēja atpalika Uldis Alps ar noķertām 15 zivīm ar svaru 8,5 kg, jo sacensības viņš piedalījās kopā ar savu tēvu. Trešajā vietā ierindojās E. Pinte ar 34 punktiem.

Noslēgumā uzvarētājiem pasniezta vērtīgu piemiņas balvu un diplomus.

Tagad, kad noslēgumam tuvojas vasaras sezona, kā jauka tradīcija iesakņojusies aizeļošanas sezonas atzīmēšana ar plašām un interesantām sacensībām. Šogad ūdenssporta sezonas slēgšanas sacensības Burtņiekū ezerā notiks 20. septembrī. Tajās atkal redzēsim uz starta visus mūsu rajona labākos makšķerniekus, airētājus un ūdensmoto sportistus.

Ūdensmotoistu un makšķernieku saime vienmēr viesmīlīga un ar vislielāko laipņību uzņem ikvienu, kuram tuvi šie sporta veidi, kas prot dzīvot līdzīgu priekus un bēdās. Būsim viņu viesi arī dalībnieki arī nākošajās sacensībās! G. Vārpa

„TU-114“ — padomju aviācijas lepnums

(Turpinājums no 3. lappuses)

jumus un nolaisties lidlaukā arī tad, kad redzamība ir ļoti slihta. Speciālās precīzās žiroskopiskās ierīces nodrošina lidmašīnas automātisku vadīšanu tālajos lidojumos.

Lidmašīnai nav bīstams apledoņums, jo cīņai ar to ir droši līdzekļi. Propelleri, spārnu priekšējās apmales, astes balsts un pārējās lidmašīnas virsmas daļas apgādātas ar speciālām elektriskām ierīcēm, kas novērš apledošanu.

Milzīgais laineris pie tam lido 9 līdz 11 kilometru augstu virs mākoņiem. „TU-114“ ir droša un dažādos laika apstākļos lietojama lidmašīna. Tā var pacelties, darbojoties tikai trim motoriem, un turpināt lidojumu (tas tika pārbaudīts izmēģinājumos) ar diviem dzinējiem.

Lidmašīnu projektējot un būvējot, konstruktori izmantojuši jaunākos sakausējumus, sintētiskus materiālus un pēdējos mūsu zinātnes un tehnikas sasniegumus.

Šis milzīgais kuģis gaisa atklājumos pacēlās diēnas septiņgadēs pirmajā gadā. Tas personificē straujo tehnikas progresu mūsu zemē, kura partijas vadība ceļ komunistisko sabiedrību.

V. Vavilovs

Sports

Uz starta lauku jaunatne

Laiķā no 5.—8. septembrim Saldū risināsies lauku jaunatnes I sporta spēles 10 sporta veidos — vieglatlētikā, šausanā, riteņbraukšanā, svarcelšanā, volejbolā. Minētie sporta veidi notiek kā obligātie sporta veidi, kuros obligāti jāpiedalās katram rajonam.

Lai noskaidrotu vieglatlētikas komandas galīgo sastāvu — fizikultūras kolektīvu vasaras sporta sezonas darbu, LBSSB „Vārpa“ rajona padome organizē š. g. 30. augustā plkst. 11.00 pilsētas stadionā vieglatlētikas sacensības.

Katra komanda piedalās ar neierobežotu dalībnieku skaitu. Komandai ieskaita katrā disciplīnā vienu labāko rezultātu. Rezultātu vērtē pēc vieglatlētikas rezultātu tabulām.

Komanda uzvarētāja izcēna vimpeli un diplomu. Otrās trešās vietas ieguvējs — diplomu. Individuālos uzvarētājus katrā disciplīnā apbalvos ar diplomiem.

Minētās vieglatlētikas sacensības fizikultūras kolektīviem būs pēdējās, tādēļ lai nebūtu neviena kolektīva, kurš nepiedalītos sacensībās.

G. Ūdris

Labojums

Mūsu laikraksta 100. numurā „Pārskatā par kombinieru darbu“ ieviešusies kļūda. Pareizi jābūt: „kolhoza“ „Cīņa“ kombinieris Rihards Vēveris“, tālāk kā tekstā.

Redaktore M. Aļeksejeva

Abjas RTS paziņo, ka pienem slēptai automašīnu klokvārstas, cilindru blokus, kā arī izdara kapitāltremontu sekojošu automašīnu motoriem: Zis 150, Gaz 51, Gaz 69 un Pobeda.

Starptautiskā APĪKATĪ

Sazvērestība pret Kubu nav izdevusies

Šajās dienās Čīles galvaspilsētā Santjago notika 20 Latīņamerikas zemju un ASV ārlietu ministru ārkārtēja apspriede. To sasaukt bija pieprasījusi Amerikas Savienotās Valstis, lai panāktu ieviešanu Kubas iekšējās lietās.

Karību jūras salā Kubā dzīvo 6 miljoni cilvēku. Tās iedzīvotāji šā gada sākumā gāza amerikāņu ielikteņa Batista diktatūru un tagad savā zemē sekmīgi realizē agrāro reformu, kā arī citus ekonomiskos pārkārtojumus, lai atbrīvotu Kubu no amerikāņu monopoli jūga. Taču tas aizskar ASV valdošo aprindu intereses, tāpēc tās nolēma izrēķināties ar Fidela Kastro vadīto Kubas revolucionāro valdību. Lai piepildītu šo nodomu, tika nolemts izmantot amerikāņu kapitālistu rokaspulsi, Kubas kaimiņvalstis Dominikas Republikas diktatoru Truhiljo, Vašingtonas diktatorus Truhiljo nosūtīja Amerikas kontinenta valstu organizācijai safabriečotu sūdzību, ka Kuba gatavojot „Ieburkumu“ viņa zemē. Šim melīgajam izdomājumam piebolsaja ASV, un to nodeva izskatīt ārlietu ministru apspriedē Santjago, ASV imperiālistiskās aprindas cerēja piedabūt apspriedi pieņemt tādu lēmumu par „Truhiljo sūdzību“, kas dotu tam iespēju atklāti ieviešties Kubas iekšējās lietās

un varmācīgi apspiest Kubas revolūciju. Šādā nolūkā ASV pārstāvji Santjago apspriedē ierosināja pieņemt rezolūciju, kurā apgalvots, ka „saspīlējumu“ Karību jūras rajonā radījušas tā dēvēta „starptautiskā komunisma“ intrigas.

Kā zināms, maskējoties ar „komunisma apkarošanas“ karogu, ASV jau ne vienu reizi vien rīkojušas brunotas intervencijas Latīņamerikas zemēs. 1954. gadā ar šādu ieganstu gāza demokrātisko valdību Gvatemalā. Tagad Santjago apspriedē ASV mēģināja noorganizēt tādu pašu sazvērestību pret Kubu. Taču šoreiz šis tricks neizdevās.

Apspriedes dalībnieku vairākums atteicās atbalstīt amerikāņu priekšlikumu. Turklāt pretēji ASV delegācijas gribai apspriede nosodīja diktatoriskos režīmus, kas vēl pastāv vairākās Latīņamerikas valstīs. Pagājušajā nedēļā Kubā tika sagrauta arī sazvērestība pret valdību, kas bija gatavota ar tiešu ASV līdzdalību.

Imperiālistu provokācijas Latīņamerikā, ko maskē ar pasacipām par „starptautiskā komunisma draudiem“, liecina, ka zināmas aprindas Amerikas Savienotajās Valstīs cenšas izmantot visus līdzekļus, lai tikai nepieļautu starptautiskās stāvokļa radikālu uzlabošanu, kas var notikt gaidāmo N. Hruščova un D. Eizenhauera starptautiskā vīziņu iznākumā. Taču šādus centienus kategoriski

Imperiālistu intrigas Laosā

Pēdējās nedēļās miermilīgās tautas izjūt aizvien lielākas bažas sakarā ar imperiālistu intrigām Laosā, vienā no Indokīnas pussalas valstīm. Šajā zemeslodes rajonā miers ir apdraudēts tāpēc, ka Laosas valdība rupji pārkāpj 1954. gadā Ženēvā noslēgtās vienošanās par stāvokļa mierīgu norēgulēšanu Indokīnā. Midot kājām šīs vienošanās, Laosas

valdība ir atsākusi karadarbību pret šīs zemes patriotiskajiem spēkiem, atteikusies sadarboties ar Laosas starptautisko uzraudzības un kontroles komisiju un pakļāvis savu armiju amerikāņu kontrolei, ar kuru palīdzību Laosā ierīko kara bāzes.

Sakarā ar bīstamo stāvokli, ko Laosā radījušas ASV intrigas un ieviešana šīs zemes iekšējās lietās, PSRS Ārlietu ministrija šajās dienās publicējis paziņojumu, kurā uzsvērtis, ka notiekti jāatjauno Laosas starptautiskās komisijas darbība, lai pilnīgi un pienācīgi izpildītu vienošanās par stāvokļa mierīgu norēgulēšanu šajā zemē. Šo vienošanos stingra izpilde garantēs Laosas neatkarīgu attīstību un miera saglabāšanu Āzijā.

A. Melkijans